

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-995

14.10.2025

Storebrand Forsikring AS

Bygning - innbo (kombinert)

Vannskader på kunstverk – tilstrekkelig dokumentert krav – fal. § 8-1 første ledd.

Det oppstod en vannskade i sikredes bolig i august 2022. Foretaket engasjerte skadesaneringsfirma S, som konkluderte med at det ikke var nødvendig å utarbeide en tapsliste over skadet innbo da det kun var noen gamle kladdebøker o.l. som hadde tatt skade av vannet. Sikrede fremsatte krav om erstatning for en rekke malerier som han hadde oppbevart i boden sin, og som han mente hadde blitt skadet i forbindelse med lekkasjen. Det oppstod uenighet mellom partene om både skadeomfanget og verdivurderingen av maleriene. Som dokumentasjon for sitt krav fremla sikrede en prisliste fra en London-utstilling som ble holdt for over 20 år siden. Prislisten var datert oktober 2002, og sikrede mente at beløpene måtte indeksjusteres. Foretaket avsto sikredes krav og anførte at man ikke kunne legge til grunn priser som gjaldt for over 20 år tilbake i tid. Foretaket ba derfor sikrede om å få vurdert maleriene hos et galleri, men sikrede ønsket ikke å få en slik vurdering da han mente at han hadde sendt inn tilstrekkelig dokumentasjon. Foretaket fastholdt sin vurdering og anførte at sikrede ikke hadde dokumentert sitt krav tilstrekkelig, jf. fal. § 8-1 første ledd. Nemnda kom til at sikredes verdiansettelse av maleriene ikke var tilstrekkelig dokumentert.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning under innboforsikringen etter en vannskade på kunstverk.

Sikrede hadde innboforsikring med følgende oppgjørsvilkår:

B.6 Skadeoppgjørregler

Forsikringsavtalelovens par. 6-1 er fraveket. I stedet gjelder bestemmelsene nedenfor.

(...)

B.6.2 Erstatningsberegning - innbo og løsøre

1 Ved gjenanskaffelse eller reparasjon

Erstatningen beregnes på grunnlag av utgiftene til:

- Reparasjon til samme, eller i det vesentlige samme stand som umiddelbart før skaden inntraff, beregnet etter prisene på skadedagen, eller
- Gjenanskaffelse av tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende ting, beregnet etter prisene på skadedagen - gjenanskaffelsesprisen

Sikredes bolig ble i august 2022 utsatt for vannskade. Skaden ble meldt til foretaket den 24.8.22.

Rapport fra skadesaneringsfirma S hadde følgende omtale av skadeårsaken:

lekkasje i vantilkobling til sluk. Rørlegger har informert om at gjenger på tilkobling har vert forkor. dette har gjort at over tid har gitt etter, og da i tillegg på grunn av en trakt i sluken som ikke har klart og svelge unna vann fra lekkasje, som da har rent over terskel å ut på gulv og ned i kjelleren.

Rapporten uttalte videre at en rekke malerier som stod oppbevart i plastposer i sikredes bod hadde «blitt våte i bunn». Det ble ikke utarbeidet noen kondemneringsliste etter skaden. På foretakets spørsmål om utarbeidelse av tapsliste svarte representanten fra S følgende:

Nei det ble ikke skrevet noe kaste liste da det som var blitt ødelagt var gamle aviser og kladdebøker.

Den 21.8.23 fremsatte sikrede et erstatningskrav overfor foretaket vedrørende maleriene som han hadde oppbevart i boden. Sikrede beskrev skadene slik:

Rommene var oversvømte, så for å begrense skadene ble tingene flyttet ut av rommene som måtte restaureres. For å begrense skadeomfanget og redde mest mulig av tingene, ble de plassert til tørking på et eksternt tørkelager. Dessverre ble de innmeldte oljemaleriene ødelagt av vannskade. Vannskadene er permanente og oljemaleriene er følgelig ødelagt.

...

Mye dokumentasjon ble vannskadet og gikk tapt med vannlekkasjen. Jeg har klart å finne en prisliste fra en London utstilling som viser prisnivået på Hijo oljemalerier, som jeg legger ved. Prisene må indeksreguleres og omregnes fra Britiske pund.

Prislisten som sikrede fremla var datert oktober 2002. Foretaket ba om at maleriene ble fraktet til galleri G for en objektiv vurdering. Sikrede bestred at G hadde tilstrekkelig kompetanse på denne typen kunst, og anførte at han allerede hadde sendt tilstrekkelig dokumentasjon til foretaket.

Foretaket ba sikrede om å komme med forslag til andre som kunne foreta en vurdering av de aktuelle bildene, men uten at dette ble imøtekommet av sikrede. Etter dette besluttet foretaket å avslå sikredes krav med begrunnelse i at dette ikke var tilstrekkelig dokumentert.

Saken ble klaget inn for Finansklagenemnda 23.12.24.

Sikrede krever erstatning for skade på malerier og anfører at kravet er tilstrekkelig dokumentert i form av fotodokumentasjon som viser permanente vannskader på maleriene, samt en prisliste som dokumenterer malerienes kommersielle verdi. Også skaderapporten fra S viser en klar årsakssammenheng mellom vannlekkasjen og de påfølgende skadene, inkludert skader på kunstverkene. Det er problematisk med hensyn til objektivitet at foretaket har ønsket å engasjere Galleri G, en part med tilknytning til foretaket, til å vurdere kunstverkene. Foretaket stiller urimelige krav til dokumentasjon, og saksbehandlingen strider mot prinsippet om objektivitet og rettferdighet.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører at det ikke er fremlagt tilstrekkelig dokumentasjon. Verdien på et maleri avhenger av flere faktorer, og det blir derfor ikke korrekt å legge til grunn en pris fra en utstilling fra over 20 år tilbake i tid med påfølgende indeksregulering. Foretaket har bedt sikrede om å få vurdert kunstverkene hos galleri G, men dette har ikke sikrede ønsket. Foretaket har heller ikke mottatt dokumentasjon på at det er årsakssammenheng mellom vannskaden og de skadene som vises på bildene. Sikrede har opplyst om at maleriene er ødelagte, mens skadesaneringsfirma S har opplyst om at det kun er snakk om skjolder på baksiden av enkelte malerier. Foretaket har heller ikke mottatt dokumentasjon på eierskap av bildene.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om sikrede har krav på erstatning for vannskade på malerier.

Foretaket anfører at sikrede ikke har dokumentert verdien av de aktuelle maleriene.

Sikredes forsikring har følgende oppgjørsregler i pkt. B.6.2:

Erstatningen beregnes på grunnlag av utgiftene til:

- Reparasjon til samme, eller i det vesentlige samme stand som umiddelbart før skaden inntraff, beregnet etter prisene på skadedagen, eller
- Gjenanskaffelse av tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende ting, beregnet etter prisene på skadedagen –gjenanskaffelsesprisen

Sikrede har fremlagt en prisliste fra en London-utstilling i 2002. Foretaket mener denne prislisten ikke kan legges til grunn da den ikke dokumenterer gjenanskaffelsesprisen. Foretaket har derfor bedt om at maleriene blir fremlagt for et galleri for nærmere vurdering. Sikrede bestrider dette fordi han mener galleriet foretaket har foreslått, ikke har tilstrekkelig kompetanse. Sikrede har heller ikke ønsket å bidra til å finne et annet galleri som kan besiktige maleriene.

Det følger av fal. § 8-1 første ledd at sikrede ved et skadeoppgjør plikter å gi foretaket «de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige for sikrede, og som foretaket trenger for å beregne sitt ansvar og utbetale erstatningen». Når foretaket anmoder om en viss type dokumentasjon, har sikrede en plikt til å medvirke til å få faktum avklart, herunder fremlegge maleriene for en takstmann/galleri. Foretaket er bare ansvarlig for å erstatte gjenstander sikrede faktisk har hatt og med utgangspunkt i gjenanskaffelsesverdi for tilsvarende gjenstand. Om sikrede ikke kan akseptere foretakets forslag til sakkyndig verdivurdering, må han foreslå et annet.

Ut fra dette er sikredes verdiansettelse av maleriene ikke tilstrekkelig dokumentert.

Nemnda kan ikke se at foretaket ved å be om dokumentasjon som er nødvendig for at det skal kunne beregne sitt ansvar, har stilt urimelige krav eller brutt forsikringsavtaleloven ved ikke å ha oppfylt pliktene til rettferdig behandling.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).